

معادل یابی در ترجمه از عربی به فارسی

اسماعیل درخشان ویژه

کارشناسی ارشد مترجمی زبان عربی، دبیر عربی آموزش و پژوهش شهرستان بجنورد

چکیده

مفهوم معادل یابی بدون شک یکی از مساله سازترین و بحث برانگیزترین موارد در زمینه‌ی ترجمه است. عدم معادل یابی یا برابریابی درست، در نهایت به فرآیند ارتباط درست و رعایت امانت در ترجمه، لطمہ وارد می‌سازد. بنابراین، با وجود شدت وضعف اشتباهات در معادل یابی‌ها یا برابریابی‌ها، هر اقدام اشتباهی که به نادرستی معادل یابی یا برابریابی منجر شود، یک خطأ در نظر گرفته می‌شود. طبیعی است که اشتباه در معادل یابی، در مفهوم حاصل از جمله اثرگذار است و فرآیند ارتباط را دچار اختلال می‌سازد. هرچه مترجم به ظرافت‌های معنایی واژه در ترکیب‌های مختلف آگاه تر باشد، تحریر و سرگردانی وی نیز در انتخاب معادل بیشتر خواهد شد، اما انتظاری که از مترجم می‌رود این است که با کمترین خسارت و لطمہ، معادل مناسب را انتخاب کند. از این رو در این مقاله برآنیم تا با ارائه نظریات صاحب نظران غربی در مورد معادل یابی، به بررسی انواع معادل یابی و برابریابی بویژه در سطح واژگان پردازیم و با بررسی آنها به روند ترجمه‌های عربی به فارسی وبالعکس، کمک کرده باشیم تا از بروز چنین مشکلاتی در ترجمه جلوگیری کنیم. لازم به ذکر است که در این مقاله، مثالها و نمونه‌های آلمانی و انگلیسی را در مبحث انواع برابریابی در سطح واژگان، حذف کرده و با آوردن شاهد مثال‌هایی از زبان عربی و فارسی از توصیف گرایی صرف، پرهیز نموده و به جنبه‌های کاربردی آن پرداخته ایم.

واژگان کلیدی: اهمیت ترجمه، نظریات معادل یابی، انواع برابری، برابری واژگان